

Asia: VN/34767/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaanopintolaiksi ja ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry pitää ulkomailla suoritettujen tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamista ja tunnustamista tärkeänä asiana ja sitä pitää edistää. Nyt esitetyt muutokset ovat pääsääntöisesti teknisiä ja sinällään tarpeellisia, mutta eivät yksin ratkaise ongelmia. Tutkintojen ja pätevyyksien hyväksymisprosessi on jakaantunut usealle viranomaiselle. Tässä esityksessä keskitytään opetus- ja kulttuuriministeriön vastuulla oleviin kokonaisuuksiin. Sosiaali- ja terveysalan pätevyyksien osalta on käynnissä oma valmistelutyönsä. SAK esittää, että tulevaisuudessa kokonaisuudesta tehdään laaja selvitys, jossa käydään läpi eri ministeriöiden vastuulla olevat tehtävät ja prosessit. Selvityksen perusteella koko prosessia kehitetään ja tehdään tarvittavat lainsäädäntömuutokset. Myös resurssien pitää olla riittäviä.

SAK pitää tärkeänä, että tutkintojen pätevyyksien hyväksyntäprosessi on hakijalle selkeä ja kustannuksiltaan kohtuullinen. Puuttuvia tai täydentäviä opintoja pitää pystyä suorittamaan myös sujuvasti. SAK nostaa esille kotimaisten kielten osaamisen tärkeyden monilla aloilla. Kyseessä on työ- ja potilasturvallisuuden kannalta kriittinen tekijä. Ilman kunnollista kielitaitoa kotoutuminen on puutteellista ja osallistuminen työelämään ja muuhun yhteiskunnan toimintaan vaikeaa. Kielikoulutuksen lisääminen parantaa huomattavasti ulkomailta tulevien ammattilaisten työllistymistä.

Lausunnonantajan näkemykset koskien ulkomaanopintolakia.

SAK pitää esitettyjä muutoksia kannatettavina. Esityksessä Opetushallituksen roolia kasvatetaan, toki myös joiltakin osin arvioidaan tehtävien kevenevän. SAK kantaa syvää huolta Opetushallituksen ja muiden viranomaisten resursseista hoitaa eri laeissa määriteltyjä vastuita. Lukuisat leikkaukset ovat

kurittaneet etenkin Opetushallitusta. Jo nyt resurssien puute hidastaa merkittävästi ulkomailla suoritettujen tutkintojen hyväksymistä.

Lausunnonantajan näkemykset ammattipätevyyslain muutoksista.

SAK pitää esityksiä kannatettavina.

Vanhala Laura
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry